

„Stajerc“ izhaja vsaki petek, datiran z dnevom naslednje nedelje.

Naročnina velja za Avstrijo: za celo leto 4 krone, za Ogrsko 5 K 50 vin. za celo leto; za Nemčijo stane za celo leto 6 kron, za Ameriko pa 8 kron; za drugo inozemstvo se računi naročnino z ozirom na visokost poštnine. Naročnino je plačati naprej. Posamezne številke se prodajajo po 8 v.

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v Ptuj, gledališko polje, I. številka 3.

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonj, ali rokopise se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inzeratov) je za celo stran K 80— za $\frac{1}{2}$ strani K 40— za $\frac{1}{4}$ strani K 20— za $\frac{1}{8}$ strani K 10— za $\frac{1}{16}$ strani K 5— za $\frac{1}{32}$ strani K 2-50 za $\frac{1}{64}$ strani K 1.— Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Štev. 32.

V Ptuj v nedeljo dne 13. septembra 1914.

XV. letnik.

Svetovna vojska.

Začetek odločilne bitke okoli Lemberga. — Srbska Timok-divizija uničena. — Nemci zavzeli vse severno-francoske trdnjave in stojijo pred Parizom. — Povsod zmage.

Velikanska bitka, v kateri stoji par milijonov vojakov deloma na ruskem Poljskem, je končala najprve brez prave odločitve. Naši armadi generalov Dankl ter Auffenberg sta sicer dosegli krasne uspehe in prodrli do ruske trdnjave Lublin. Na drugi strani pa je naša armada zapustila Lvov, kar je ruski poveljnik raztrobil kot velikanski uspeh. Da je pa ta ruska „zmaga“ pri Lvovu jalova, dokazujejo ravno zadnje vesti. Pričela se je namreč zopet ta grozovita bitka ob rusko-gališki meji in sicer se je pričela z našim naskokom. Vsak hip zamore priti odločitev v tej orjaški borbi, v kateri tečejo pravi potoki krvi in vsled katere obdaja vso človeštvo tiha groza. . . Naše polno prepričanje je, da bode večni Bog našemu orožju zmago podelil. Kajti na naši strani je pravičnost, luč in kultura; mi smo zaščita človeške civilizacije, mi smo jez proti azijskemu divjaštvu. Zato moramo zmagati! — Kar pride o tej velikanski bitki še danes brzojavnih poročil, to objavimo v telegramih. Na vsak način zamoremo dvoje povdarjati: prvič da bode danes ali jutri velikanska odločitev padla, da živimo torej v zgododovinskih časih; drugič pa, da vse kaže, kje bode zmaga: pri nas, na strani pravice!

Srbe je naša armada popolnoma obkolila. Ker so mislili, da smo zaradi orjaških bojev na Ruskem srbske meje le slabo zastražili, poskusila je srbska Timok-divizija čez Savo priti in se na Ogrskem vgnezditi. Ali to je bila krvava njena usoda! Vsa Timok-divizija je bila do zadnjega moža uničena; 5000 Srbov je padlo, 5000 pa jih je bilo vjetih. To je tako grozno svarilo za državo kraljemorilcev, da se pač nikdar več ne bode upala prekoračiti avstro-ogrskih mej. Istotako so bili Čenogorci na raznih straneh krvavo tepeni.

Na morju se za našo monarhijo doslej ni zgodilo mnogo pomembnega. Zadnjič priplulo je francosko vojno brodovje do Pole in je pričelo nekatere naših zunanjih trdnjeh obstreljevati. Doseglo pa ni nobenega uspeha. Bojijo se blizu priti!

Naša zaveznica Nemčija nadaljuje z obhudovalja vrednimi uspehi svojo zmagovalno pot proti Parizu. Na severnem Francoskem so padle že vse francoske trdnjave v nemške roke. Zadnja je bila trdnjava Maubeuge, pri kateri so Nemci vjeli 40.000 Francozov in Angležov ter 400 sovražnikovih kanonov. Francoska prestolica Pariz je v grozovitem strahu. Vlada je že pobegnila v drugo mesto, Pariz pa se pripravlja na oblegovanje, katero pri velikih nemških topovih seveda ne bode dolgo trajalo. Lahko se trdi, da ležita danes Francoska in Belgija premagani na tleh. Rusa in Angleža pa čaka z božjo pomočjo ista usoda!

Auffenbergova zmaga.

Šele sedaj je postalo popolnoma jasno, kako velika in pomembna je zmaga, ki jo je izvojevala armada generala Auffenberga. S to zmago je postalo nemogoče, da bi mogla ruska armada, ki operira od vzhoda in ruska armada, ki stoji na severu pri Holmu, skupno, roko v roki delati. To je velikanskega pomena za našo armado in iz tega se šele prav spozna, da opustitev Lvova res nima strateške važnosti, ampak se je le zgodila, da se mesto obvaruje bombardiranja. Pri armadi generala Auffenberga so se posebno odlikovali moravski in češki polki in nižjeavstrijski domobranci, pri armadi generala Borojevića Ogri, pri armadi nadvojvode Josipa Ferdinanda Solnogradčani, Gornjeavstrijci in Tirolci.

Z odkritosrčnostjo, ki daje vsaki besedi prepričevalen značaj, je bilo z dovoljenjem vojne uprave v soboto razglašeno, da je naša armada zapustila Lvov. Zgodilo se je to iz nagibov, ki jim je samo pritrjevati. Lvov je sicer stolno

mesto gališke in duševno in gospodarsko središče zapadnega dela te kronovine, ali v vojaškem oziru nima nobenega pomena. Operacije avstrijske armade proti ruski armadi niso prav nič odvisne od tega, v čigavih rokah je Lvov. Vodstvo naše armade je s to možnostjo sploh računalo in pri tem tudi uvaževalo, da takega mesta kakor je Lvov vendar ne kaže izpostaviti obstreljevanju sovražnih topov, ko posest tega mesta ni strateške važnosti. Sklep vodstva naše armade, zapustiti Lvov, je s človekoljubnega stališča vse hvale vreden, zlasti ker so zmagovalne operacije generala Auffenberga pokazale, da gre vojna v popolnoma drugi smeri. Odkar je namreč zmagala armada generala Auffenberga, je položaj tak, da prihaja hrbet ruske armade čedalje bolj v nevarnost, čim bolj se ruska armada bliža Lvovu. Uspeh Rusov pod Lvovom je samo navidezen, je samo delen, zakaj na vseh drugih koncih bojišča je bila ruska armada tako poražena, da se tudi pri Lvovu ne bo mogla držati.

Zmagovalec pri Zamostju.

Armadni nadzornik general pehote, Moric vitez pl. Auffenberg, ki je slavno pri Zamostju Ruse premagal in ki prodira v Rusijo ob Reki Bug, je bil rojen leta 1850. v Opavi. Njegov oče je bil predsednik deželnega sodišča. Vojaške študije je dovršil na vojaški akademiji v Dunajskem Novem Mestu. Za poročnika je bil imenovan, ko je bil 19 let star. Pridelili so ga 28. pešpolku. Nadarjeni častnik je izdelal vojno šolo in so ga nato majnika leta 1877 pridelili generalnemu štabu. Mladi častnik generalnega štaba se je udeležil leta 1878 okupacije v Bosni in Hercegovini. Od meseca majnika leta 1880. naprej je služil Auffenberg v generalnem štabu. Oktobra leta 1890 je bil imenovan za načelnika generalnega štaba 28. pehotne divizije. Podpolkovnik je postal majnika leta 1891; majnika leta 1894 pa polkovnik pešpolka št. 96. Za poveljnika pešpolka št. 23. je bil imenovan aprila leta 1895, julija 1895. so ga premestili kot poveljnika k pešpolku št. 78. General je postal Auffenberg majnika 1900, ko je bil imenovan za poveljnika 65. pehotne brigade. Podmaršal je postal naš junak 1. majnika 1905 in je kot tak postal poveljnik 36. pehotne divizije v Za-

grebu. Auffenberg je dne 1. oktobra 1907 postal generalni nadzornik zbornih častniških šol, a leta 1909 je bil imenovan za poveljnika 15. armadnega zbora v Sarajevu. Ko je vojni minister, general pehote, baron Schönaich odstopil, je postal Auffenberg vojni minister, kjer se je zelo odločno zavzemal za potrebe armade. Ko je odstopil, je bil imenovan za armadnega nadzornika.

Zaupanje, ki ga ima armada v njega, je Auffenberg upravičil v krvavih, a slavnih bitkah pri Bugu. Njegovo ime ostane nepozabljeno v povestnici naše hrabre in slavne armade.

Francoska bojna mornarica na delu. — Francoska mornarica brezuspešno bombardirala Kotor.

Dunaj, 3. septembra. Uradno se razglša: Dne 1. septembra ob 9. uri zjutraj se je pojavilo na veliki daljavi pred vhomom v kotorsko luko francosko sredozemsko morskotopovje, obstoječe iz 16 velikih enot (oklopnic in križaric) in velikega števila torpedovk. Francosko bojno topovje je oddalo 40 streliv močnega kalibra na zastareli fort na vrhu d'Ostro, ne da bi ondote utrdbe kaj poškovalo. Od posadke so bili trije možje lahko ranjeni. Nato je plulo francosko topovje nekaj časa v severozahodni smeri in se je nato obrnilo proti jugu, navidezno kakor bi Adrijoo zopet zapustilo. Gre se torej očitno za brezuspešno demonstracijo francoskih bojnih moči na naši južni obali.

Uničenje srbske Timok-divizije. — 5000 Srbov padlih, 5000 pa vjetih.

Kakor smo že poročali, bila je srbska armada v okolišču Mitrovice grozovito poražena. Zdaj prihajajo o tej zadevi podrobnosti v javnost. Srbi so menda mislili, da je Avstrija vse svoje vojaštvo na rusko bojišče poslala. Zato so sklenili, da gredo čez Savo in se v gnezdiyo na Ogrskem. To nalogo je prevzela Timok-divizija, ki jo smatrajo za najboljšo cele srbske armade. In res, — ponosna Timok-divizija prišla je pri Mitrovici čez Savo; **ali niti eden mož iz njenih vrst se ni vrnil več na srbsko obrežje**; k večjem da so valovi kakšnega mrliča na srbsko obal vrgli. Naši vojaki pustili so Srbe se mirno izkrcati; mirno so jih pustili tudi čisto blizu k sebi priti. Srbi so prišli ponoči in so menda upali, da bodejo naši vojaki spali. Ali zmotili so se grozovito. Ko so prišli blizo, sprejel jih je morilni ogenj. Padali so kakor snopi; obenem pa so jih naši vojaki že obšli. Kar ni bilo ustreljeno, to je v begu v Savi utonilo ali pa vjeto bilo. Niti en član tega srbskega napada ni ušel svoji usodi. Vjetih je bilo okroglo 5000 Srbov. Ravno toliko pa jih je izgubilo svoje življenje. S tem so Srbi prvi svoj večji poskus, priti čez mejo, krvavo plačali. Videli so, da je naša meja izborna zastražena in da se bodejo morali prej ali slej vdati!

Žalostne razmere v srbski armadi.

K. B. Budimpešta, 9. septembra. — Danes prišlo je skozi Budimpešto okoli 5000 srbskih vojnih jetnikov od Timok-divizije. Obdržalo se jih bode v bližini Grana. Jetniki pripovedujejo o grozovitih razmerah v srbski armadi. Praviyo, da je hrana izredno slaba. Cele dneve dolgo ne dobijo nič drugega nego suhi kruh in morali so mnogo trpeti. Tudi plačo se jim daje neredno. Rezerva in landšturm sploh ne dobiva plače. Med vojaštvom vlada seveda velika nezadovoljnost, ker je to že tretja vojna v kratkem času. Med vojaštvom se pojavlja tudi že upor. Tudi se vojaki vsled bede nasprotniku prav hitro udajo.

Zmagovita bitka pri Komarowu.

Dunaj, 3. septembra. (Kor. urad). Bitke, ki so se razvile na ruskih bojiščih iz naše ofenzive, še niso donesle odločitve v vojni. Na zapadnem krilu na sovražnikovo ozemlje prodirajoč, na vzhodu Galicije braneč korak za korakom

domača tla proti močnejšemu sovražniku, so naše čete povsod upravičile stari sloves svoje hrabrosti in zro z zaupanjem na resne boje, ki so še na pragu. Opis krvavih bitk preteklega tedna naj ostane prihranjen zgodovini. Sedaj se da potek dogodkov orisati samo v velikih potezah. Vzhodno od Danklove armade, zmagovite po tridnevni bitki pri Krasniku, je pričela dne 25. avgusta tudi med Huczwo in Wieprzom dirigirana Auffenbergova armada z napadom na sovražne čete, ki so v okolici Cholma prodrle proti jugu. Iz tega se je razvila bitka pri Komarowu. Dne 28. avgusta smo začutili, da je posegla vmes preko Belca in Uhnova dirigirana armada nadvojvode Josipa Ferdinanda. Ker so nam na cesti Zamošč-Krasnostaw stale nasproti razmeroma samo slabe sile, so se dne 29. avgusta lahko znatni armadni deli okrenili iz okolice pri Zamošču proti vzhodu ter prodrli do Czesnikov. Temu nasproti je sovražnik, ki se je povsodi boril z največjo hrabrostjo in trdovratnostjo, osredotočil najljutejše svoje napade na prostor pri Komarowu, pač z očitnim namenom, na tem mestu prebiti bojno črto.

Zvečer je stala armada na črti Przewodcu-Grodek Czesniki-Vielacza, pri čemur sta Grodek in Czesniki tvorila nekako prelomno točko cele fronte. Na ruski strani so posegle v boj nove čete, ki so prispele iz smeri Krylowa in Grubieszowa. Drugi dan je Auffenbergova armada nadaljevala započete svoje obkoljevalne operacije, sovražnik pa je ponovil svoj poskus, fronto prebiti. Pri tem je svojo lastno fronto nazaj zapognil do Laponie-Tarnawatke. Med tem se je mogla armada nadvojvode Josipa Ferdinanda dokopati v splošnem tik do vozne poti Telatyn-Rachanie. Dne 31. avgusta je akcija, da se sovražnika obkoli, med najljutejšimi boji znatno napredovala, to tem bolj, ker smo se tudi s severa okrenili proti Komarowu. Rusi, pri Komarowu že skrajno ogroženi, so se jeli umikati v smeri proti Krylowu in Grubieszowu; grozečemu obkoljevanju so se pa ubranili z ofenzivnimi sunki na vse strani, zlasti pa proti armadi nadvojvode Josipa Ferdinanda. Končno v popoldanskim urah 1. septembra je postalo gotovo, da je končno zmagala Auffenbergova armada, v kateri so se z izredno vztrajnostjo in bravuro borile tudi dunajske čete in skupina, ki jo je vodil general pehote Borvić.

Osvojili smo Komarow in vse višine južno do Tyszowca. Nadvojvoda je prodril proti Staremu Sjelu. Množice vjetnikov, številni vojni materijal, 200 topov in številne strojne puške so padle v naše roke.

Med temi borbami Auffenbergove armade je Danklova armada dne 27. avgusta bila drugo bitko pri Niedzwici duži in je pritegnila dele naših doslej na zapadnem bregu Visle prodirajočih vojev preko reke Nase. Ves ta armadni oddelek je drugi dan obkoljevalno prodril do Lublina. Istočasno s temi pravkar opisanimi dogodki so se vršili težki boji tudi v vzhodni Galiciji. Dne 27. avgusta so zadele naše čete, določene, da odbijejo tamkajšnji sovražni vpad, izvršen od mnogo jačih vojev, v črti Dunajow-Bask na sovražnika. Vkljub uspehu naših kolon, ki so prodirajoč od Dunajowa osvojili višine vzhodno od Pomerzanov, niso mogli naši armadni voji, prodirajoči ob obeh straneh Leczowske petlice, prodreti proti sovražniku, ki je bil zlasti, kar se tiče artiljerije mnogo močnejši.

Dne 28. avgusta so Rusi nadaljevali z napadom tudi na armadne voje, boreče se vzhodno od Lvova. Popoldne se nismo mogli več izogniti, da bi se ne umaknili za Gnielo lipo in v oži prostor vzhodno in severno od Lvova, to tem manj, ker je bilo ogroženo tudi naše južno krilo iz smeri Rzezany. Umikovalna akcija se je izvršila v polnem redu, ne da bi posebno pritiskal za nami sovražnik, ki je očitno takisto mnogo trpel. Dne 29. avgusta so Rusi na celi fronti znova napadli in so pomaknili svoje čete severnovzhodno od Lvova proti jugu. Drugi dan so pomnožili te napade z največjo ljutostjo; sovražnik je zlasti od Przemyslanov in od Firiejewa sem lahko pošiljal vedno nove čete v boj, pred katerimi so se morali naši voji po brezuspešnih poskusih, da bi razbremenili vsled ofenzivnih sunkov znova v okolici Rohatyna zbrane armadne dele, umakniti proti Lvovu in Nikolajowu. V vseh teh bojih so pretrpele naše

vrle čete, v prvi vrsti vsled številnejše, tudi iz modernih težkih topov streljajoče sovražne artiljerije velike izgube. V obče lahko rečemo, da smo se doslej borili proti 40. ruskim pehotnim in 11. konjeniškim divizijam in ba smo najmanj polovico teh sovražnih sil, zadajajoč jim velike izgube, odbili.

Lvov.

Kakor je Varšava glavno mesto Ruske Poljske, tako je Lvov glavno mesto avstrijske Galicije. Varšava šteje 800.000, Lvov pa nekaj nad 200.000 prebivalcev, med katerimi je velik del judov. Mesto leži v kotlu, v dolini, ki se odpira proti severu. V mestu je nastanjeno gališko namestništvo, nadalje poveljstvo 11. armadnega zbora. V Lvovu rezidirajo rimsko katoliški, grško katoliški in rumunski nadškof.

Sredmiescie, notranje mesto, tvori središče štirih predmestij, ki so: na severu Sredmiescieja Zolkiewski, na zahodu Krakowskie, na vzhodu Svyzakowskie in na jugu Halickie predmestje. Notranje mesto omejuje proti zahodu Waly gubernatorskie, zahodno pa Waly hetmanskie po hetmanu Jablonskem, ki je branil svoj čas mesto proti Turkom in mu je postavljen tudi spomenik.

Na glavnem trgu stoji sredi starih hiš in modernih monumentalnih vodnjakov mestna hiša, ki so jo zgradili pred sto leti. Iz 65 metrov visokega stolpa je lep razgled na mesto in okolico. Tudi z Unionskega griča, ki leži izven mesta in s Franc Jožefove gore se nudi lep razgled.

V Lvovu je veliko starih hiš in muzejev. V Kamenici Krolewski, zgrajeni leta 1850., kjer je Sobieski v svojih časih bival, je zdaj mestni muzej, severno zahodno od trga leži Dzieduszyckijev deželni muzej z zbirkami iz nekdanje kraljevine Poljske. Tudi obrtni muzej je vreden, da se ogleda. Staupigianski muzej obsega zbirke rusinske cerkvene umetnosti. Tudi v cerkvah je veliko dragocenosti. V Krakovskem predmestju leži gališko deželno poslopje, ki ga je zgradil Hochberger. V zborovalnici se nahaja Matejkova zgodovinska slika.

V krakovskem predmestju leži tudi mestni park. V Osolinskijevem narodnem muzeju je nastanjena bogata knjižnica, ki obsega 300.000 tiskanih del, 4881 zvezkov rokopisov, redke bakroreze in denar, orožje in stare slike.

Ko je cesarica Marija Terezija zasedla Lvov, je storila vse, da je pod vladu zadnjih poljskih kraljev zelo zanemarjeno mesto dvignila. Uredila je davke in leta 1773 je v Lvovu že apelacijsko sodišče poslovalo. Najpočasneje je napredovalo šolstvo. Sedanje mesto z vzornim vseučiliščem je dobilo šele leta 1875 prvo ljudsko šolo.

Kje pade zmaga.

Danes na to vprašanje seveda nikdo ne more odgovoriti. Graška „Tagespost“ prinaša danes (četrtek) sledeče poročilo svojega vojnega poročevalca:

„Po komaj 8dnevem operacijskem odmoru vnel se je v vzhodni Galiciji zopet nov veliki boj; nova bitka je v polnem teku. Dne 31. avgusta so v prostoru Lemberg-Dajestr naši vojaki linijo Lemberg-Mikolajev v njim predpisanem defenzivnem (odpornem) namenu zavzeli. Dne 1. septembra so med Bugom in Wieprzom napredujočih sedem ruskih armadnih kôrov konečno in pod težkimi izgubami nazaj vrgli. Dne 2. septembra izpraznili so naši vojaki mesto Lemberg, da se v neki zahodno ležeči ugodnejši poziciji združijo in za nove odločilne boje pripravijo. Dne 3. septembra obstreljevali so Rusi v drugem okrožju Lemberga ležeče utrdbe in so dva dni pozneje prišli v Lemberg. Dneve med 4. in 8. septembrom porabili so Rusi za izboljšanje svojih hudo poslabljenih moči. Naše vodstvo pa jim daljšega odmora ni pustilo, ker bi drugače Rusi v notranjem svoje države zbrane pomožne moči poklicali. Več dnevni odmor porabili so naši za posebne zadeve, ki bodejo pri zdaj pričeni novi bitki močno vplivale. V 9dnevni bitki porabljeni materijal se je nadomestil; pomanjkanje moštva, ki se je tu in tam pojavilo, se je odpravilo Prehranjevanje je urejeno, duh naših vojakov je izboren. Oficirji in vojaki imajo voljo, da zdaj bližajočo odločitev spre-

menijo v zmago avstro-ogrškega orožja. Na južnem bojišču se je uničilo Timok-divizijo; upati je, da se je ta srbski napad v okvirju velike akcije izvršil, o katere polomu je pričakovati nadaljna poročila.

Gališki vohuni in izdajalci.

Roda Roda, vojni poročevalec „N. Fr. Presse“, brzojavlja: Naše čete so opazile, da se na bojišču večkrat krave pojavijo. Kmalu na to, ko so se pokazale krave, je redno sledila toča ruskih šrapnelov, kar je vzbudilo pozornost, ker so naše težke vidne sive uniforme že postale zemlji podobne. Rusofilskim kmetom so Rusi naročili, da naj označijo naše strelske čete, osobito tiste, ki so dobro krite, s čredami goveje živine. Ruski topničarji so nekaj časa pustili svojim zaupnikom, da so se umaknili, nakar so obsipavali naše čete z dežjem krogelj. Kadar korakajo naše patrulje skozi ruske vasi, morajo zelo paziti na visoka drevesa, ker sedi na njih gotovo kak opazovalec, ki daje Rusom znamenja. Seveda ga takoj naši nstrele.

Rezervni četovodja Gott, ki leži ranjen v Penzingu, pripoveduje, da je bila v neki visoki hruski skrita ruska strojna puška. V grmu skrit Rus je z vrvo vodil streljanje strojne puške. Rusi so naši prijeli in vzeli strojno puško.

Neki častnik bosanskega pešpolka št. 2 tudi pripoveduje, kako da so ruski ogleduhi v Galiciji dajali z dimom in s kresovi znamenja sovražniku. Kozaki se boja na nož izogibajo, a iz zasede tem rajši napadajo in moré tudi ranjence.

Oglas.

V lastni koristi nedejanskih vojakov kakor tudi osobja od vojaštva kupljenih ali najetih voz, nosilnih živalij itd. je ležeče, nastopiti vojaško službo s parom močnih, dobro priležnih, ohlapnih čevljev (škornjev, opank), potem s pripravnim telovnikom z rokavi iz ovčje volne (volnena jopica, sweater) kakor tudi s toplimi volnenimi nogavicami, volnenimi rokavicami, s snežno oglavnico in s toplo ne več kakor 1½ kile težko volneno odejo (kocem).

V posestvu nedejanskih vojakov in črno-vojniki in pehote se nahajajoče snežne čevlje (skije) s palico in snežnimi obroči vred je istotako s seboj prinesiti.

Ti opravnin in opremljevalni predmeti ostanejo lastnina moštva in se jih — v kolikor so porabni za vojsko — pripustiti za vojaško opravo.

Za obuvala, ki se skažejo najmanj ednako vredna eraričnim čevljem, se plača polna cena para eraričnih čevljev, oziroma škornjev v gotovini.

Druge za vojsko porabne zgoraj omenjene opravne in opremljevalne predmete se povrača na podlagi navadnih cen po cenvitvi prave vrednosti v gotovini.

Nedejanske gažiste se istotako pozivlja, prinesiti s seboj primerno zimsko opremo (pri pehoti tudi snežne čevlje in snežne obroče) kakor tudi nahrbtnike.

O maksimalnem tarifu.

C. kr. namestnija je dne 12. avgusta izdal maksimalni tarif vnovič spremenila.

Za predmete otrobi, ržena moka v Zgornje Štajerski, laneno olje, fižol in za zavoj (seženj) drv se do nadaljnjega ne določijo cene v maksimalnem tarifu.

Cena se je zvišala v maksimalnem tarifu edinole pri koruzi (turšici). Nasproti temu se je zamoglo znižati cene pri: ječmenu, ovsu, koruzni moki, krompirju, čebuli, svinjskem mesu, suhem špehu (za Srednje in Spodnje Štajersko), pri svinjski masti, mleku, jajcih, senu (mrvi) in slami.

Pogosto je razširjeno mnenje, da je dovoljena prodaja po cenah, navedenih v maksimalnem tarifu, pod vsakimi okoliščinami, tako, da bi bilo v takih slučajih vsako kazensko zasledovanje izključeno. Ta nazor ne velja. Prodaja po v maksimalnem tarifu ugotovljenih najvišjih postavkih dovoljena je le tedaj, če je z ozirom na gospodarski položaj, morebiti tudi z ozirom na posebne krajevne razmere prodaja po nižjih postavkih izključena. Potemtakem je tudi pri prodaji po ceni, katera ne presega najvišje postavke maksimalnega tarifa sodnijsko zasle-

dovanje po § 7 cesarske naredbe z dne 1. avgusta 1914, drž. z. št. 194 vsekakor mogoče.

Maksimalni tarif velja le za podrobno prodajo.

Nasproti temu pa velja cesarska naredba z dne 1. avgusta 1914, drž. z. št. 194 tudi za veletrgovino.

Potemtakem je podvrženo tudi zahtevanje neprimerno visokih, po gospodarskem položaju ali po posebnih krajevnih razmerah nikakor upravičenih cen od strani veletrgovcev ali producentov (pridelovalcev) kazenskemu zasledovanju po § 7 navedene cesarske naredbe.

Oblegovalni topovi kalibra 42 cm.

„Bohemia“ poroča iz Berolina: Istotako velikega pomena, kakor posest velikih oblegovalnih topov s kalibrom 42 cm je dejstvo, da je Nemčija pripravila te topove ne da bi inozemstvo o tem kaj izvedelo. Če bi se bilo to izvedelo, bi bili sovražniki sigurno svoje utrdbe temu primerno ojačili. Kakor se čuje, teh topov do sedaj v armadi sploh niso porabljali. Izdelani so bili v posebnem oddelku Kruppove tovarne ter je bilo pri tem zaposlenih le malo oseb. Inženirji so te topove proizkusili in se učili z njimi streljati in ravno isti inženirji so sedaj pri teh topovih zaposleni. Sigurnost streljanja pri teh topovih je sedaj nedosegljiva ter učinek krogelj, ki so visoke kot mož in napolnjene z ekrazitom, neverjeten. Domneva se, da bodo ti topovi igrali pri obleganju Pariza veliko vlogo in da se bo mesto preje udalo ko l. 1871., sicer bi ti topovi mesto popolnoma porušili.

Angleška, Francoska, Rusija sklenile skupen boj in samo skupen mir.

Pariz, 8. septembra. (Kor. urad.) Agence Havas poroča iz Londona. Sir Grey, angleški minister za vnanje zadeve, ruski in francoski poslanik, vsak pooblaščen od svoje vlade so sklenili sledeči sporazum: Vse vlade se zavežejo, da ne bo nobena sklepala separatnega miru z nobeno državo. Mir bodo sklepale vse tri solidarno in nobena teh držav ne sme staviti pogojev, ne da bi se o njih preje sporazumela z ostalimi dvema.

Dunaj, 7. septembra. (Kor. urad.) Uradno se poroča: O že sporočenih ponovnih ljutih bojih Danklove armade, proti kateri je dobil sovražnik po železnici znatno pomoč, se je izvedelo, da je posebno skupina pod poveljstvom fml. Kesiraneka krvavo odbila močen ruski napad in vjela 600 Rusov. Sicer vlada na obeh bojiščih, v kolikor je znano, tudi danes relativno mir.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höffer, generalni major.

Dunaj, 8. septem. Vojni poročevalec „Neue Freie Presse“ odločno ponavlja, da lahko na bodoče dogodke gledamo s polnim zaupanjem.

Dunaj, 8. septembra. Veliko tisoč hrabrostnih svetinj so odposlali v Galicijo, da vidno odlikujejo veliko število hrabrih vojakov.

Bulgarski ystaši.

K. B. Salonichi, 8. septembra. — Tu sem so došla poročila, po katerih so bulgarski ystaši zopet del srbske železniške zveze Gevgeli v Novi Srbiji uničili.

Nemci proti Antwerpenu, Gentu in Ostende.

K. B. Paris, 8. sept. — Nemci so pričeli napredovati med Gentom in Antwerpenom. Vse zveze med obema mestoma so pretrgane. Pri mostu Wetteren bili so belgijski vojaki od Nemcev hudo tepeni. Nemci se pripravljajo na obstreljevanje trdnjave Ostende.

Šlezijška deželna bramba.

K. B. Breslau, 8. septembra. — Generalni komando naznanja: Naša šlezijška deželna bramba vjela je včeraj po zmagoviti bitki 17 oficirjev in 1000 mož ruskega gardnega kôra in 3. kavkaškega kôra. — To so najboljši ruski vojaki!

Francoski letalni stroj ustreljen.

Zasebna poročila pravijo, da so Nemci pri Nancyju več francoskih letalnih strojev ustrelili. Eden je imel brzojav francoskega predsednika

Poincarè na ruskega carja. V brzojavu prosi Poincarè ruskega carja, da naj ta takoj zapove najhujšo ofenzivo; na ta način bi zamogla Francoska 8 dni miru dobiti; drugače je Francoska izgubljena.

Velika bitka vzhodno od Pariza?

Kopenhagen, 9. septembra. — Privatna poročila iz Pariza pravijo, da se je pričela včeraj vzhodno od Pariza velika bitka. Uspeh ni znan; sploh pa vsa vest ni potrjena.

Francoska trdnjava Maubeuge padla. 40.000 mož vjetih in 400 kanonov vzeti.

K. B. Berlin, 8. septembra. — Iz glavnega poveljstva nemške armade se poroča:

Maubeuge se je včeraj podal. Nemci so vjeli 40.000 Francozov, med njimi štiri generale. Več kot 400 kanonov in mnogo vojne-orožja je padlo v nemške roke.

Francosko mesto Maubeuge je zadnja trdnjava ob severni francoski meji. S to zmago je torej Nemcem pot do Pariza odprta. V Maubeugu bilo je tudi mnogo Angležev, ki so istotako Nemcem v roke padli. Maubeuge ima tudi glavno železniško progo od Namurja čez St. Quentin proti Parizu.

Amerika posredovalka med vojskujočimi se državami?

Iz New-Yorka prihajajo vesti, da se je nemški cesar Viljem II. izrazil nasproti nekemu uglednemu amerškemu diplomatu, da bo evropska vojna trajala še dva meseca, potem pa da se bo obrnil on sam na Zedinjene amerškanke države, da naj posredujejo za mir med vojskujočimi se državami. Razlogi in motivi za ta odlok nemškega cesarja da so obziri na občo evropsko civilizacijo, katera bi vsled nadaljevanja vojne zelo trpela.

Koliko je na tej vesti resnice, se ne da kontrolirati. Da pa zadržaj te vesti odgovarja načinu mišljenja nemškega cesarja in da je zbog tega ta vest zelo verjetna, to stoji. Sedanji nemški cesar, dasi je vrlo dobro poznan kot ognjevit zagovornik organizacije obrambne sile nemške vojne, vendar po svojem mišljenju ni pristaš vojne radi vojne same kot take. On je človek izvanredne inteligence in dalekosežnega pogleda, in kot tak se drži tega, da vojna sama ni sebi namen, temveč da je samo sredstvo v dosego kakega drugega namena, in sicer namena v dosego miru, ki je glavni pogoj za plodonosno delo in zbog tega tudi za napredek civilizacije.

Bulgarija v vojnem stanju.

Uradni list bulgarske vlade „Narodni pravo“ prinaša razglas vlade, s katerim se zapove vojnemu ministerstvu in notranjemu ministerstvu, da vsa dela za proglašenje vojne stanja („vojevno položenje“) izvrši. S tem je dokazano, da se pripravlja tudi Bulgarija na resne dogodke. Rusija in Srbija vplivata z vsemi močmi na bulgarsko vlado, da naj se ta pridruži našim sovražnikom. Ali upati je, da bodejo Bulgari pametnejši in se ne bodejo dali zvabiti na led tistim, ki so jih oropali za vse plodove njih balkanskih bojev.

Angleški parnik se potopil.

K. B. London, 8. septembra. — Na vzhodnem angleškem obrežju prišel je angleški parnik „Pathfinder“ na mino. Razstrelil se je in potopil. Potopilo se je z njim tudi okoli 250 Angležev; 4 mrličje in 13 ranjencev potegnili so iz vode. — Iz tega poročila je razvidno, da Angleži niti na svojem lastnem bregovju niso varni pred nemškimi napadi. In vsa njih velikanska morska moč je doslej popolnoma brezuspešno delovala.

Nova bitka pri Lembergu.

K. B. Dunaj, 9. septembra. Uradno se razglša:

V prostoru Lvova (Lemberga) pričela je nova bitka. — Namestnik generalštabnega šefa pl. Höfer, generalmajor.

K tej uradni vesti poročajo še zasebni poročevalci večjih listov, da je ta odločilna bitka pričela z avstrisko ofenzi-

v o, da so torej naše armade pričele naskok. Iz tega sledi dvoje: prvič je s tem jasno dokazano, da so naši vojaki Lemberg le iz vojaških ozirov zapustili, ne pa da bi bili morda premagani; drugič pa sledi iz tega, da se čuti naša armada v kljub velikemu nasprotniku dovolj močno, da naskoči sovražnika.

Pričela se je torej velikanska bitka na ruskem bojišču, ki bode prinesla prvo merodajno odločitev! In zmaga mora biti naša!

Deset vojnih zapovedi za tiste, ki doma ostanejo.

1. Ohrani pod vsakim pogojem mir. Ako pridejo porazi, potem pomisli, da ostanemo končno vendar nepremagljivi, dokler držimo skupaj. Ako pridejo zmage, potem pomisli, da jih nisi ti priboril, marveč da so drugi zate umrli.

2. Obdrži istotako pod vsakim pogojem zavest, da si del najpridnejšega ljudstva sedanjega človeštva. Del ljudstva, ki je zmožno, vreči v enem hipu ves notranji prepir od sebe in ki se ne boji. Del ljudstva, ki je hvaležno zapelo, ko mu je njegov cesar vojno proti premoči naznanil.

3. Izvrši vsako delo — bodisi v tvojem lastnem poklicu ali pa v prevzetem pomožnem delu — zdaj z dvojno skrbnostjo. To daje tebi in drugim mir ter zavednost.

4. Ne boj se za sebe in za svojce, ali skušaj se ohraniti pred boleznijo. Zdravniki imajo dovolj dela tudi brez tebe.

5. Skušaj razširjevati okoli sebe prijaznost in veselje — tudi ako je tebi samem v spominu na svojce v boju težko pri srcu. In v tvojem uradu ali obrti bodi prijaznejši, nego si bil morda popreje.

6. Ostani človek tudi proti takim inozemcem, katerih vlade so nas izdale. Ali odvrni se od vseh, ki so v velikem času majhni ter bojazljivi. Najbolj se odvrčaj od tistih, ki jemljejo oderuške cene ali ki hočeje na drug način iz bede soljudi dobiček vleči. Kajti te je bolj zaničevati nego gnusno mrčesje.

7. Plačuj zdaj v gotovini. Zlasti stare tvoje račune. Ako je to neprijetno, potem pomisli, da je pač tvoja krivda, da imaš neplačane račune in opusti raje najmanjšo zabavo, dokler ni vse poplačano. Svoj denar pa pusti v šparkasah in vzemi iz njih le tisto, kar neobhodno potrebuješ.

8. Bodi za-se štedilen v vsem, kar gre čez potrebno in koristno. Ljudstvo, ki se bori za življenje in smrt, nima denarja preveč. Ako pa si bogat, skušaj ravno sedaj rokodelstvo, obrt, trgovino s koristnimi deli oživljati, da ostane drugim prilika za delo in zaslužek.

9. Dajaj kolikor ti je mogoče za negovanje ranjencev, za vojake v boju in za svojce teh vojakov. To je revščina v vseh časih storila in je svoj zadnji groš s tujo bedo delila. Pa tudi bogatin vé, da bi bilo strahopetno, obvarovati svoj denar, kadar drugi krvavijo. Umreti je težje nego plačati. Ako si pa — in mnogo je takih — v položaju, oddajati desetisoče in stotisoče, ostani pohleven v kljub svojim ponosnim številkam; misli na ono staro heško gospo, ki je darovala celo tretjino vseh prihrankov celo življenje trajajoče službe.

10. Tako ne misli splošno najprve na-se in na svojce, marveč na skupnost tvojega ljudstva; tako ti ne bode treba od sramote zardeti, kadar bodejo armade zopet prišle ki so zate krvavele. Skrbi začasno zato, da zamoreš potem natihiem misliti: „Ako tudi nisem mogel kakor oni najvišje in najzadnje storiti, sem vendar poskusil, storiti lažje in manjše!“

Razno.

Cenjene naročnike prosimo nujno, da naj takoj zaostale naročninske zneske pošljejo, ker nam drugače pod nobenim pogojem ni mogoče, list naprej pošiljati. Naročnino je pri vsakem listu naprej plačati. List stane veliko denarja in mi moramo svoje obveznosti točno izvršiti. Prosimo torej še enkrat, da naj

se nam takoj zaostalo naročnino vpošlje. Kdor bi tej prošnji ne ugodil, temu bi morali list vstaviti. Sicer pa prosimo tudi vse cenjene somišljenike in prijatelje, da naj „Štajerca“ razširjajo in z vsemi močmi zanj delujejo. Čimveč naročnikov in odjemalcev nam bodejo pridobili, temvečji in boljši bode naš prepotrebni list. **Vsi na delo za „Štajerca“!**

Cenjeni naročniki! Skupno z listom „Pettauer Zeitung“ stopili smo v direktno zvezo s c. kr. korespondenčnim in brzojavnim uradom. S tem je „Štajercu“ omogočeno, da prinaša neposredno pred tiskom vedno še najnovejše telegrame iz bojišča. Za zunanje naročnike bode to gotovo velikega pomena. Kajti v „Štajercu“ čitali bodejo zdaj vedno najnovejša poročila. Za naročnike v Ptuj in okolici pa je to naravnost jako ugodna prilika. Kajti „Štajercu“ nabije v izloženem oknu svojega uredništva takoj vsako došlo brzojavko. Vsak dan parkrat se vidi torej lahko v oknu najnovejše telegrame. Mislimo, da bodejo cenjeni naši čitatelji s to novo uredbo, ki nam nalaga seveda velike troške, zadovoljni. Upamo pa tudi, da bodejo cenjeni prijatelji zdaj z vedno večjim navdušenjem za našega tako potrebnega „Štajerca“ delovali!

Cenjenim dopisnikom naznanjamo, da nam je z ozirom na stroge predpise sedanje cenzure popolnoma nemogoče, objaviti gotove polemične članke in dopise.

Cenjeni dopisniki naj imajo tedaj potrpljenje; saj ga moramo tudi mi imeti! Prišli bodejo časi, ko se bode smelo zopet presteje govoriti. Zdaj pa velja tudi za liste izjemno stanje!

Razmerje med Nemci in Slovani. „Kölnische Zeitung“, ki velja za oficijozno glasilo nemške vlade, piše: „Najboljši slovanski narodi stoje ramo ob rami z nami. Tega v Nemčiji ne smemo pozabiti. V marsikaterem oziru so se Nemci in Slovani v nemški državi odvojili drug drugemu, a še večje je bilo semtertje nasprotstvo med Slovani in Nemci v Avstriji. Kakor je skupno tekoča kri oprala zmote preteklosti, tako se hočemo v bodočnosti spominjati današnjih dni in ohraniti presrečno zaupanje, ki je nastalo v teh velikih dneh, med obema narodoma in naj bodočnost donese, karkoli hoče.“

Dovoz ranjencev v Ptuj. Preteklo nedeljo dospel je veliki vlak ranjencev iz ruskega bojišča v naše mesto. V Ptuj se je izvagoniralo okoli 300 ranjencev; med njimi je bilo okoli 40 težko ranjenih. Največ smo opazili Poljakov, nekaj Rusinov, Italijanov, Rumunov in Nemcev. Prostor pred kolodvorom bil je vojaško zaprt, kar je zaradi hitrega in nemotenega dela jako potrebno. Ranjence prevzel je rešilni oddelek tukajšne prostovoljne požarne brambe, katerega je vodil načelnik g. Stendte z zdravnikom g. dr. Bäck. Tudi vojaška oblast poslala je nekaj pomožnih moči. Delalo se je izredno pridno. Kajti v komaj dveh urah so odpravili pridni močje okroglo 300 ranjencev. Vozov in avtomobilov je bilo dovolj, ki so potem ranjence hitro v razne rezervne bolnišnice spravili. Hvala gre vsem, ki so tako patrijotično pomagali! Ranjenci sami zadržali so se kakor junaki. Niti eden ni tožil. Vsi so kazali še isto navdušenje in isti čisti patrijotizem, kakor pred izbruhom vojne. Čast vrlim tem možem. S takimi vojniki ne more biti naša domovina nikdar premagana!

Ranjenci iz Ptuja. „Pettauer Zeitung“ poroča: Te dni prišlo je zopet več ranjencev iz Ptuja. Tako je dospel g. Valerian Spruschina, član prostovoljnega avtomobilskega kora. Gosp. Spruschina moral je v okrožju najhujših bojev pri Lembergu v svojem avtomobilu važno povelje prenesti. Ko se je peljal ravno mimo

Velikanska bitka v Galiciji.

Velikanski boji na južnem Poljskem in ob gališki meji razburjajo celi svet, kajti te orjaške borbe svetovna zgodovina še ne pozna. Gotovo je, da se bode ta velikanska borba končala z zmago avstro-ogrskega orožja. Voditelji naših armad zasledujejo bržkone isti načrt, kakor se je Nemcem v vzhodni Pruski že posrečil. Avstrijska ofenziva proti severu se je uspešno uresničila. Vojaštvo zavzelo je linijo južno Lublina-Krasnostasa-Grubehova. Ta linija leži že 60 kilometrov od meje. Desna avstrijska skupina, ki se razteguje čez Brody proti jugu ob gališki meji, ima pred seboj mnogo močnejšo rusko armado. Vkljub temu se ji je posrečilo, vstaviti rusko napredovanje. S tem je popolnoma svojo nalogo izvršila; kajti odločitev padla bode na drugem krilu. Severno-vzhodno od Lublina, kjer so Avstrijci že došli, leži Rokotno-močvirje; to je največje rusko močvirje. Tam se velike množine vojaštva ne morejo gi-

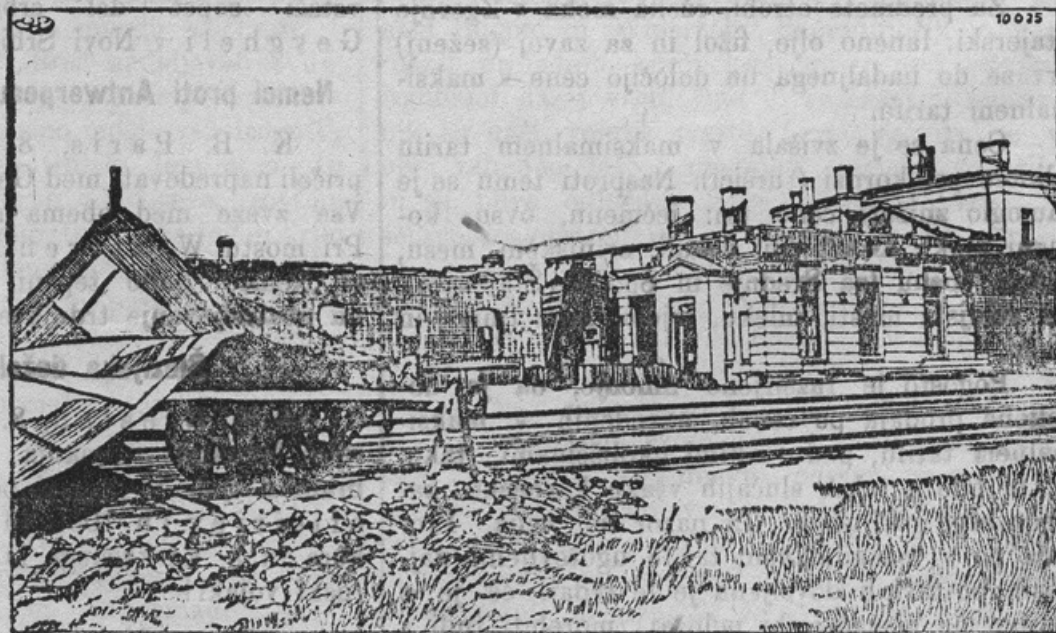

Karte zuden Schlachten in Süd-Polen.

bati. Ako se torej Rusi v severni smeri nazaj vržejo in ako se jim pravočasno ne posreči, rešiti se proti vzhodu, potem so v nevarnosti, da jih vrže avstrijska armada v ono močvirje, kjer jih doseže ista usoda, kakor je dosegla rusko armado pri Mazurskih jezerih.

Besnost Rusov ob nemški meji.

Ob pruski meji so Rusi naravnost grozovito in brez ozira na splošno mednarodno pravo divjali. Napadali, požigali in morili so v vaseh in prebivalci so komaj nago svoje življenje rešili. Pa tudi lastno svojo deželo ne spoštujejo ti azijski divjaki. Tudi tam divjajo kakor zbesneli roparji, ne pa kakor vojaki. Današnja naša slika kaže od Rusov razrušeno in požgano železniško postajo ob meji.

Eine von den Russen niedergebrannte Eisenbahnstation.

Današnja naša slika kaže od Rusov razrušeno in požgano železniško postajo ob meji.

nekega pokopališča, pričeli so Rusi nanj streljati. Rуска granata razrušila je pokopališko zidovje; kosi zidovja padli so na avtomobil in so ga razbili. Gospod Spruschina dobil je tri kose granate v noge in mnogo notranjih poškodb. Prvo pomoč dobil je na Dunaju. Vojaška oblast dovolila mu je 4 tedne bolniškega dopusta in se nahaja zdaj doma v Ptuj. Ko ozdravi, odpelje se takoj zopet na bojišče. — Nadalje se nam poroča, da je bil g. učitelj Lach od nemške šole na Bregu v krvavih bojih pri Lembergu hudo ranjen. Tudi njega je zadela na roki ruska granata. Gosp. Lach se je odpeljal v mariborsko bolnišnico. — Poročali smo tudi že, da je bil ranjen na srbskem bojišču g. Sawotnigg (gostilna Pogatschnig) na Bregu pri Ptuj. Nadaljna poročila o naših domačih ranjencih bomo še prinašali.

Cesarja Franc-Jozefa deželna gimnazija v Ptuj. Začetek šolskega leta 1914/15 določen je na 16. septembra. Ta dan se vršijo sprejemne izkušnje za prvi razred.

Umrla je dne 2. t. m. gospica Aloisia Ornig v Ptuj v 74. letu svoje starosti. Pokojnica bila je mirna in pridna žena, ki se je odlikovala z izredno dobrosrčnostjo ter je revežem prav veliko pomagala. Pokojnica je bila teta ptujskega župana. Naj počiva v miru!

Tatinski srbski prijatelj. „Pettauener Zeitung“ poroča: Dne 27. avgusta 1914 vršila se je pri tukajšnjem (ptujskem) okrajnem sodišču neka za shujškano šolsko mladino prav značilna obravnava. Franc Jurgec, 15letni fantalin iz Paradiža pri sv. Barbari ukradel je svojemu očetu 23 kron, nekemu sosedu pa par novih škornjev. Potem je zbežal. V svoji očetovi hiši pustil je listek, v katerem je naznanil, da se ne bode več vrnil, češ da gre v Belgrad. Dobil je za to tatvino 4 meseca strogega zapora. Morda bode dobil fantalin zdaj druge misli.

Nadzornik zaradi žetve. V svrhu nadzorstva žetnega in poljskega dela je namestnija skupno s štajerskim deželnim odborom sledeče osebe za sledeče sodnijske okraje določila: Franc Stamberger vinogradniški inštruktor za sodnijske okraje Ptuj, Rogatec, Šmarje), Franc Virant, vinogradniški inštruktor (za sodnijske okraje Konjice, Sv. Lenart, Slv. Bistrica), Franc Gorican, potovalni učitelj za okraje Celje, Marenberg, Šoštanj, Slovenji Gradec), Martin Zelovšek, živinozdravniški nadzornik (za okraje Vransko in Gornjigrad), Andr. Rečnik vinogradniški nadzornik (za okraje Ormož, Ljutomer, Radgona in Zgornja Radgona), Franc Matiašič, c. k. vinogradniški nadzornik (za okraje Kozje, Sevnica, Brežica, Mariborska okolica). — Ti uradniki imajo legitimacijske karte od c. k. namestništva. Med izvrševanjem svoje službe nositi morajo na levi roki belo-zeleni trak. Ljudstvo se mora glede žetnega in poljskega dela tem uradnikom, ki bodejo kmetovalcem tudi glede poljedelstva sploh z nasvetom na roko šli, pokoriti.

Z vlaka padel je blizu Poljčan rezervist Fekonja in se ubil. Doma je bil od Sv. Andreja pri Ptuj.

Oče in hči odrinila v vojno. Zdravnik v Teplitzu, ki je polkovni zdravnik v rezervi, je nedavno dobil povelje, da odrine na bojišče. Njegova hčerka Gertruda, ki študira medicino, je takoj sklenila, da gre z očetom kot asistentka. Vojaška oblast je tozadavni prošnji ugodila in oče in hči sta že odpotovala na bojno pozorišče.

Zaprl so župnika v Št. Ožbaltu na Dravskem polju Vinko Lorenčiča. Aretacija ima politično ozadje.

Ustrelil se je na pokopališču v Mariboru 38letni knjigovodja Franc Spitterer. Zapušča ženo in štiri nepreskrbljene otroke.

Prijatelj Rusov. V Celju so zaprl 32letnega delavca Jakoba Orzinek, doma iz Ščavnice pri Ljutomeru. Izražal je v neki gostilni svoje prijateljstvo proti Rusom.

Prijatelji Srbov. Kakor pri nas, živi tudi po Kranjskem in Koroškem precej prijateljev srbskih kraljevskih morilcev. Tako so aretirali v Trzinu na Gorenjskem potujočega izdelovalca mrež Janeza Lesar iz Zapotoka. — V Beljaku na Koroškem so aretirali hotelskega slugo Franca Podskalsky, ker je večkrat zaklical „Živijo Srbija.“ — V Celovcu so aretirali velikega klerikalnega hujskača dr. Brejca.

Vojaško stražo povozil vlak. Črnovojnik Jože Kolar je stražil železniško progo v Lepoglavskem tunelu pri Poljčanah. Preslišal je neki vlak, ki se je pripeljal v tunel. Zgrabila ga je lokomotiva in ga vrgla z vso močjo ob tla. Zadel je težke telesne poškodbe in ima strto tudi lobanjo. Spravili so ga v vojaško bolnico v Celje.

Zaprl so klerikalnega poslanca Ivana Roškar v Št. Jurju v Slovenskih Goricah. Oddali so ga vojaški sodnji v Gradcu. Aretacija ima politični značaj.

Najboljši strelec. V Ungvaru na Ogrskem so se rezervisti na strelišču vadili v streljanju. Rezervist Demeter Illes je 10 krat zaporedoma zadel v tarčo. Stotnik mu je zato dal krono in ga prijazno vprašal, kakšen poklic izvršuje v civilnem življenju. Illes udari s petama skupaj in pravi: „Pokorno javljam, gospod stotnik, jaz sem divji lovec!“

Aretirali so v Trbovljah železniškega uradnika Franca Oset in ga izročili vojaškemu sodišču v Gradcu. Aretacija je političnega značaja.

Zaklal je v Vitanju pri Celju v neki gostilni v prepiru tovarniški delavec Jurij Markovšek svojo bratranko Marijo Kamenik. Surovino so zaprl.

V apnenici utonila je v Črncu pri Brežicah dveletna hčerka Frančiška posestnice Helene Žerjav.

Zvest tovariš. Na srbskem bojišču se je zgodil naslednji slučaj: Dragonski nadporočnik F. Mayer z Dunaja je bil težko ranjen; zadobil je štiri udarce s sabljo po glavi in ves krvav padel na tla. Tedaj je v prsi zadeti infanterist prišel k njemu in mu je rekel: Pojdiva g. nadporočnik, glejva, da prideva naprej, predno naju Srbi zgrabijo. — Toda nadporočnik se ni mogel ganiti. Tedaj pa ga je hudo ranjeni infanterist vzel na hrbet in ga nesel čez polje. Prišla sta do straže, a oba na straži stoječa vojaka sta bila mrtva. Infanterist pa ni odnehal, nesel je nadporočnika dalje, dobil voznika in tako nadporočnika in sebe spravil do avstrijskih predstraž.

Čudežni menih Razputin — umorjen. Čez Kodanj je došlo sledeče poročilo: V Petrogradu je bila služba božja za srečni izid ruske vojne. Ko je čudežni menih Razputin zapustil cerkev, je bil ustreljen. Zadel sta ga dve revolverski krogli; ena je obšla v glavi, druga je zadela in prebila veliko žilo na vratu. Razputin se je takoj mrtev zgrudil. Atentator je jurist na petrograškem vseučilišču. Pri njem so našli smrtno obsodbo, ki jo je izrekel tajen revolucionarni odbor v Petrogradu. V tej „sodbi“ je rečeno, da je Razputin zaradi svojega fanatizma ruskemu narodu nevaren. Razputin je igral na carskem dvoru veliko vlogo in je imel velikanški vpliv. Nanj je bil že enkrat, in sicer pred kratkim, storjen atentat in je Razputin šele pred nekoliko dnevi okreval.

Moža zastropiti je nameravala v Stojncih pri Ptuj bajtarica Jera Karo. V prežganko mu je dala živo srebro. Orožniki so jo aretirali. Svoje dejanje priznava in se zagovarja, da je to storila zato, ker je njen mož grdo delal z njo.

Ruskih, srbskih in japonskih dijakov ne bodo več sprejemali na nemške srednje in visoke šole, tako so odredili naučni ministri v Prusiji, Bavarski in Saški.

Češki Kloufač zaprt. Listi poročajo, da je bil češki poslanec in rusko-srbski prijatelj Kloufač aretiran. Pred aretacijo izvršila se je pri njemu hišna preiskava, ki je dognala gotovo mnogo obremenilnega materijala. Zato so Kloufača v posebno celico sodnije v Pragi zaprl. Preiskavo vodi seveda tamošnje vojaško sodišče.

Naš cesar podelil je 10.000 kron za zaoštalce padlih vojakov nemške armade.

Ruske razmere. Ruski komandant trdnjave Grodno bil je zaradi poverjenja zaprt. Poslali so ga baje pred vojno sodišče. Dognalo se je namreč, da je ta čedni ruski general porabil za-se tisti denar, katerega mu je vlada za nabavo streliva izročila.

Veleizdajalci. „Tagespost“ poroča, da se nahaja v ljubljanski ječi že dalje časa zaprt c. k. profesor dr. Karl Osvald zaradi veleizdaje. V Račjem pa so zaprl zaradi veleizdajalskih

klicov učitelja Ciri!-Metodove šole v Trstu Šimona Duccana.

921

Binkoštna pogača!

Jasna glava izreže ta
recept in ga preskusi!

Dodatki: 25 dkg putra, 20 dkg sladkorja, 7 jajc, iz belega se napravi sneg, 50 dkg pšenične moke, 1 zavojček dr. Oetker praška za pecivo, 10 dkg veinberln, 10 dkg rozin, 5 dkg citronata, odribano rumeno od polovice citrone, nekaj soli, $\frac{1}{8}$ do $\frac{1}{4}$ litra mleka. **Naprava:** Puter premešaj da se peni, dodaj sladkor, jajčni rumenjak, mleko, sol, moko, to zmešano s praškom za pecivo, nazadnje še veinberle in rozine, citronat, rumeno citrone in jajčni sneg. Napolni to maso v mastno in z mandelji potrošeno obliko in peči pogačo okroglo $1\frac{1}{2}$ ure.

O p o m b a : Doda se testu toliko mleka, da teče debelo od žlice.

Vojska

je pričela in nikdo ne ve, kako dolgo bode trajala. V teh resnih časih kaže se pomen društva

„Rdeči križ,“

ki skrbi za ranjence vojne, posebno očitno. Prosimo torej vse, ki imajo čisto srce za našo domovino, da naj

žrtvujejo

za to prepotrebno društvo vsaj malo darilo!

Novi papež.

Tu prinašamo sliko novo izvoljenega rimskega papeža, ki je sprejel ime Benedikt XV. Novi papež se je preje imenoval kardinal Della Chiesa. Rojen je bil dne 21. novembra 1854

v Pepli pri Genovi kot sin ene najplemenitejših tamošnjih italijanskih družin. Sedanji papež postal je duhovnik šele v starosti 24 let. Leta 1914 postal je kardinal. Vršilo se je najprve več brezuspešnih volitev, dokler ni postal on papež.

Gospodarske.

Na kakšen način se lahko zatre krvava ušica. Mlajše, močno napadene jablane naj se pred zimo ali pa, ko mraz popusti, močno pomlade, t. j. naj se jim vrhi čim mogoče močno skrajšajo in na drevju ostali deli vej in deblo prav dobro namaže z apnenim beležem. — Razpokline lubadove in rob drevesnih ran, kakor tudi veje z debelejšo skorjo, naj se dobro očistijo

ali čdrgejo s ščetjo pomočeno v drevesni karbolini ali pa v 15 odstotno raztopino tobakovega izvlečka in ko se rane osuše, zamažejo s cepilnim voskom ali pa s katramom. — Preden začno jablane poganjati, naj se poskrope z naslednjo raztopino: V 100 l vode naj se zlije milnica napravljena iz mazavega mila (vzame se naj 3 kg mazavega mila in raztopi v vreli vodi) in prilije tej raztopini še 1 l petroleja. Raztopina naj se nato s kakšno metlico, napravljeno iz vejčja, tako pretepe, da zadobi nekako mlečnato barvo. — V poletnem času naj se poskrope jablane z raztopino mazavega mila in tobakovega izvlečka in sicer s takšno, v katero se je zlijo na vsakih 100 l vode 2 kg v vreli vodi raztopljenega mazavega mila in 1 kg tobakovega izvlečka.

Zeleno gnojenje po vinogradih. — Našim kmetovalcem, osobito pa vinogradnikom, navadno primanjkuje hlevskega gnoja, zato pa si je treba pomagati, da se spravi v zemljo humus in sicer ne le po njivah ampak tudi po vinogradih na kak drug način. To se doseže z zelenim gnojenjem. V mesecu avgustu se namreč poseje, najbolje o vlažnem vremenu, po vinogradu laško ali inkarnatno deteljo. Na vsako njivo prostora (1000 kv. sežnjev) se poseje 4 do 5 in pol oluščene semena. Ko se seje, je treba paziti, da se seme enakomerno poseje po celi površini. V tem letu se detelja šibko razvije. Dobro je, če se raztrosi v jeseni po ti setvi na vsako njivo površine po 2 do 2 in pol Tomaževce žlindre in 1 do 130 kg kalijeve soli. Ker ima ta detelja kakor druge detelje to lastnost, da vsrkava potrebni dušič iz ozračja, zato spravimo v zemljo, če to deteljo spomladi pokosimo in podkopljemo, dušičnato in organsko snov. Prva služi v hrano trtām, druga pa da humus, kateri dela zemljo rahlo.

Kako se napravi povidel? Povidel imenujejo Čehi vkuhane češplje, ki se pripravijo na ta-le način. Popolnoma zrele češplje se s prsti razpolovičijo in denejo s koščicami vred kuhat v snažen bakrenast kotel. Ko se češplje popolnoma skuha, tako da postane iz njih nekak redek močnik, se ta močnik precedi skozi močno, iz pocinjene žice napravljeno sito. Precejeni sok oziroma močnik se potem znova kuha tako dolgo, da se popolnoma zgosti. Močnik mora postati tako gost, da če pomočimo žlico vanj in jo potem potegnemo iz njega se ne sme močnik scediti iz nje, marveč mora obviseti na njej. Med kuhanjem naj se neprenehoma meša, sicer se močnik lahko prismoči. To se prepreči pa še lažje s tem, da se namaže kotel, preden se dene močnik vanj, z malo količino masla. Ko se je močnik dodobra zgostil, naj se ga napolni v lonce. Ako bi začel povidel pozneje plesniti ali se kvaril na kak drug način, naj se dene vse sumljive lonce v krušno peč, kajti z vročino se umore vse stvarce, ki so ga začele kvariti. Boljši povidel se zadobi, ako se češplje pred kuhanjem olupijo in jim doda nekoliko sladkorja. Čim več sladkorja se doda, tolikor boljši bo povidel.

Da se ohrani grozdje več časa, se morajo vzeti popolnoma razviti grozdi z zreli jagodami. Najbolje se ohranijo takšni grozdi, ki imajo na redko stoječe jagode. Nezele in pokvarjene jagode naj se previdno odščipne — škarkami. Nato naj se grozd ne odreže s trte kakor navadno marveč s koščekom lesa vred. Grozdje naj se pobira o lepem, suhem vremenu in opoldanskem času, da ne bo na njem nič mokrote. Pobrano grozdje naj se obesi ali priveže v kakem suhem, hladnem prostoru na dobro napeto žico ali vrstico tako drugo poleg drugega, da se grozd grozda ne dotika. Prostor za hranjenje grozdi mora biti brez vsega duha in hladen ter zavarovan pred mrazom. Tako spravljeno grozdje naj se od časa do časa natančno pregleda in plesnive jagode takoj otrebijo. Če grozdje uvene, to nič ne de, sicer pa je najbolje, da se ga uporabi preden uvene.

Da se ti maslo čimprej vmete, treba je pred vsem primerne toplote. Če hočeš vmeti sladko smetano poleti, poskrbi da bo imela 11 do 13, pozimi sladka in kisla smetana 15—17, a kislo mleko pa 17—19 stopinj Celzija. Ako je toplota višja od prejšnjavedene, vmete se maslo sicer hitreje, to maslo pa je mehkeje in ker ostane v njem mnogo mleka, se ne da zlepa ohraniti zdravo. Pri nizki toplini vmete se maslo sicer bolj počasi in dobi se ga tudi manj, to maslo pa je bolj trdo in se ne da vdlati zlepa.

Paradižnike za zimsko uporabo shrani tako-le: Razkroji popolnoma zrele paradižnike, ter jih vrži v kotel, v katerem se nahaja nekoliko vode. Nato kuhaj jih tako dolgo, da nastane nekak močnik iz njih, ali da se popolnoma razkuha. Razkuhane paradižnike potem precedi (pasiraj) skozi primerno gosto žličnato sito tako, da ločiš od mesa lupine in seme. Dobljeni redek močnik kuhaj dolgo, da postane tako gost, da ti vanj vtaknjena žlica stoji skoraj pokonci. Med kuhanjem ta močnik tudi osoli in ga ves čas pridno mešaj. Dodobra vkuhani paradižnikov močnik pusti ohladiti, nakar ga spravi v steklenice, katere neprodušno zapri z zamaškom in zamaške nato še z vrstico trdno priveži. Vkuha ne bo tako zlepa splesnela in se pokvarila, če naližeš vrh nje v steklenico nekoliko finega olja.

Rožni vohrov je zeljnica, katera se šele v jeseni popolnoma razvije, namreč takrat ko nastopijo hladnejši dnevi in dolge noči. Rožnati vohrov raste še v novembru in še celo skozi celo zimo, ako je ta mila. Če se pri eni ali drugi sadiki glavičice še niso dovoljno razvile, naj se taki sadiki vrhnja glavičica oziroma glava proti koncu meseca septembra odščipne. To naj se izvede v prvi vrsti pri takih sadikah, katerih glavičice so

komaj debele kot lešniki. Ako se vrhnja glavičica prežgoda odstrani, posebno pa pri takih sadikah, ki sploh še niso nastavile glavic po stebelu, potem vdarijo iz zakotji listov namesto glavic špičasti izrastki, ki se več ne zaprejo, marveč ostanejo odprti, naj si bo vreme za rožni vohrov še tako ugodno. Sajenice rožnega vohrova, zaostale v razvoju, naj se zalije vsak teden po enkrat z gnojnico, ker jim to jako ugaja, nasprotno pa se ne sme zalivati z gnojnico takih sadik, ki so že nastavile glavičice.

Letni in živinski sejmi na Štajerskem.

Sejmi brez zvezdice so letni in kramarski sejmi; sejmi, zaznamovani z zvezdico (*) so živinski sejmi, sejmi z dvema zvezdicama (**) pomenijo letne in živinske sejme.

Dne 11. septembra na Bregu pri Ptuj*; v Hirscheegg-Reinu**, okr. Voitsberg; v Rogatcu (sejem s ščetinarji); v Gradcu (z zaklano klavno živino); v Feldbachu*.

Dne 12. septembra v Brežicah (svinjski sejem); v Mauternu**; v Cerkenjaku**, okr. Sv. Lenart v Slov. Gor.

Dne 13. septembra v Glashütte**, okr. Deutschlandsberg.

Dne 14. septembra v Dobovi*, okraj Brežice; pri Sv. Janžu pri Spodnjem Dravogradu**, okr. Slovenji Gradec; v Golobinjaku**, okr. Kozje; v Ivnicu*; v Judenburgu (sejem z žrebeti); v Gaalu**, okr. Knittelfeld; pri Št. Štefanu**, okr. Leoben; pri Sv. Ani na Kremsbergu**, okr. Cmurek; v Rogatcu*; v Petrovčah*, okr. Celje; v Vitanju*, okr. Konjice; v Gasenu**, okr. Birkfeld; v Weizu*; v Spitalu na Semmeringu**, okr. Mürzzuschlag; v Stainzu*; v Gnasu**, okr. Feldbach; v Ilzu (sejem z hmeljem), okr. Fürstenfeld; v Waldnu**, okr. Mautern; pri Sv. Marjeti na Dravskem polju**, okr. Sv. Lenart v Slov. Gor.; v Krakauhintermühlen*, okr. Murau; v Braslovčah**, okr. Vransko; v Šmarju pri Jelšah*; v Mozirju**, okr. Gornji-grad; v Loki*, okr. Laško.

Dne 15. septembra v Zdolah**, okraj Brežice; pri Št. Vidu na Vogau**, okr. Lipnica; pri Št. Mihaelu nad Leobnom (sejem z žrebeti); pri Sv. Jakobu*, okr. Bruck; v Arvežu (sejem z drobnico); v Ljutomeru*; v Radgoni*; v Ormožu (sejem s ščetinarji); v Gradcu (sejem z rabno živino); v Ptuj (sejem s konji in govedom).

Dne 16. septembra v Imenem (sejem s ščetinarji, okr. Kozje; v Ptuj (svinjski sejem).

Dne 17. septembra v Kapelah**, okr. Brežice; v Šmarju pri Jelšah*; v Unterdorf-Stanzu*, okr. Kindberg; na Bregu pri Ptuj (svinjski sejem); v Dobrni, okr. Celje; v Gradcu (sejem s klavno živino).

Dne 18. septembra v Rogatcu (sejem s ščetinarji); v Gradcu (sejem z zaklano klavno živino).

Dne 19. septembra v Öblarnu*, okraj Gröbming; v Brežicah (svinjski sejem).

Dne 20. septembra pri Sv. Erhardu, okr. Bruck.

Dne 21. septembra v Lienzu (sejem s konji in žrebeti); v Angerju**, okr. Birkfeld; v Gleisdorfu*; v Podsredi**, okr. Kozje; v Ilzu**, okr. Fürstenfeld; v Fehringu*; v Hartbergu na Lebing**, okr. Hartberg; v Weisskirchenu**, okr. Judenburg; v Oberzeiringu*; v Lučanah**, okr. Arvež; pri Sv. Jurju na Stiefing**, okraj Wildon; v Framu**, okr. Maribor; v Ormožu*; v Ligistu**, okr. Voitsberg; v Murau*; v Laškem*; v Langenwangu*, okr. Mürzzuschlag; pri Sv. Florijanu**, okr. Deutschlandsberg.

Dne 22. septembra v Mürzzuschlagu*; v Triebenu*, okr. Rottenmann; v Deutschfeistritzu*, okr. Frohnleiten; v Frojachu*, okraj Murau; v Marijinem Celju*; v Ormožu (sejem s ščetinarji); v Gradcu (sejem z rabno živino).

Dne 23. septembra v Lassing*, okraj Rottenmann; v Imenem (svinjski sejem, okraj Kozje; v Mariboru*; v Ptuj (svinjski sejem).

Dne 24. septembra v Remšniku**, okr. Marenberk; v Feldbachu*; v Ernovžu*, okraj Lipnica; pri Sv. Trojici, okr. Sv. Lenart v Sl. Gor.; v Slovenski Bistrici*; v Modriachu*, okr. Voitsberg; v Oberwölzu*; v Stanzu*, okr. Kindberg; v Trofaiachu*, okr. Leoben; na Bregu pri Ptuj (svinjski sejem); v Gradcu (sejem s klavno živino).

Zadnji telegrami.

(C. k. kor. in brz. urad.)

Belgija pod vodo.

K.-B. Kopenhagen, 10. septembra. — Belgijci hočejo vso svojo deželo južno od Antwerpena pod vodo postaviti, da zabra-nijo Nemcem vhod.

* * *

Vjet knezoškof.

K.-B. Dunaj. Rusi so vjeli Ivovskega nadškofa grofa Andreja Szeptycki.

* * *

Uničenje Timok-divizije.

Budimpešta, 10. septembra. — Zdaj se šele izve, da so Srbi prekoračili naše meje istočasno na štirih krajih i. s. pri Mitrovici, pri Rači, Klenaku in Kupinovem. Povsod so jih pustili naši vojaki mirno čez Savo priiti. Šele tedaj so jih sprejeli z morilnim ognjem; končno jih je še napadla infanterija. Na ta način je bila vsa Timok-divizija obenem na štirih krajih uničena.

* * *

Velika bitka pri Lvovu.

Velikanska bitka zahodno od Lvova se je včeraj na celi črti pričela. Naglašati je, da je pričela z avstrijsko ofenzivo. Kakor že povdarjano, je to ena odločilnih borb za vso vojno. V trenutku, ko zaključujemo uredništvo lista, še ni došlo nobenega poročila, ki bi označil napredovanje v tej bitki. Ali splošno se sodi da mora končati ta orjaška borba z našo zmago. S to zmago pa bi bila tudi polovica vojne odločena.

* * *

Boji okoli Pariza.

Pariz, 10. septembra. — Okoli Pariza vnela se je zopetna grozovita bitka med vso francosko in napredujočo nemško armado. Francoske armade so dospele od severne meje in napadle nemške predstraže. Manjši nemški oddelki so morali v prostoru Pariz-Meaux-Montmerai dva dni strastne napade francoske večine vzdržati. Ko so dospele še večje francoske kolone, vzelo je nemško vodstvo svoje vzhodno krilo nazaj, da ne bi je obšli. Zdaj šele se je pričela velikanska borba, ki bode na Francoskem zadnjo odločitev prinesla. Ako Nemci zdaj zmagajo — in to je skoraj brezdvomno — potem je Francoska na tleh in se mora kmalu podati.

Pozor!

K okrajnemu načelniku v Ptuj g. Orni-gu in tudi v naše uredništvo prihaja jako veliko žena, katerih moške so morali v vojsko in kate-re bi rade tozadevno postavno pomoč dobile. Mi v mestu seveda temu ne moremo pomagati. Vsakdo, ki ima v zmislu postave zahtevati pod-poro za kako pod orožje poklicano osebo, naj se zglaši pri svojem občinskemu predstojniku. Ta ima dolžnost, da ukrene vse potrebno!

Pravo domače platno (echte Hausleinwand) Brata Slawitsch, Ptuj.

za plahte in obleko se dobi v trgovini

Cenjeni prijatelji!

Politični in gospodarski boji za kmete, obrtnike in delavce postajajo vedno hujši. Od vseh strani se pojavljajo nasprotniki. Vsled tega pa je tudi treba, da si vsakdo nabavi list, ki mu vedno in povsod služi in ki zagovarja ljudske pravice.

„Štajerca“

je tak list, v vsakem oziru neustrašen in pogumen.

Vsak pravi prijatelj ljudstva
bode torej:

1. „Štajerčev“ naročnik
2. Zahteval v gostilnah, tobakarnah, kavarnah in brivnicah „Štajerca.“
3. Agitiral za „Štajerca.“

Obenem prosimo ob priliki nastopivšega novega polletja vse one, ki so z naročnino zaostali, naj jo blagovolijo vpsolati!

Vsi na delo za naš list!

Prvorazredna kolesa!
Najnovejši modeli 1914/15.
Močna! Trajna! Lahko tekoča!

5 let pismene realne garancije!
Krasna priznanja iz vseh krogov.
Št. 13/2. Leitner-kolo znamka „B. L.“ z najboljšim torpedofreilaufom, doppelglockenlager, gorakim manteljinom, delavskim orožjem, zvoncec, acetylen-svetilko, nožno pumpo, varstvom proti blatu, skupaj K 120.—. Posamezni deli po najnižjih cenah. Ceniki gratis in franko! Največja fabrična zaloga koles Brüder Leitner, St. Veit a./d. Glan št. 23. 389

Fino
odpadlo milo

pri stancanju lahko poškovano, v raznih dišavah k. rože, vijolice itd., primerno tudi za nadaljno prodajo, v 5 kilskem poštnem zavoju.
Čisto fina kakovost ca. 60 do 70 kosov K 750 po povzetju.
Seifen-Versandhaus „Merkur“, Wien - Neulerchenfeld 48. 608

Franz Schönlieb,

tovarna orožja in izdelovalnica flah pušk, Borovje na Koroškem.

Direktni nakupni vir za mod. lovske puške Reparatüre, prenašanje, strokovnjaško, zlasti nove cevi z nedoseženo sigurnost strela in nova kopita najceneje. — Ilustrovani cenik brez stroškov. 557

Lepa vila

v neposredni bližini Ptujja se pod ugodnimi pogoji takoj prodaja. Več pove Josef Wesiak, Pantigamer Bierdepot, Marburg, Mühlgasse. 601

Sodar.

Za kletarstvo, zvest in zanesljiv se takoj sprejme. — Plača po dogovoru. — Ponudbe na L. S. 50 poste restante Ljutomer. 669

Kotelj za žganje

s kačo za hlajenje, vsebina 240 litrov se prodaja pri Hans Weuk, Poličane (Pöltschach). 661

Vila

1/2 ure od Ptujja oddaljena, novo zidana, 4 sobe, kuhinja, klet in 2 orala zemljišča, zlasti primerna za penzionista ali krčmarja, se takoj prodaja. Natančni naslov pove uprava tega lista. 659

Učenec

iz boljše hiše se takoj sprejme v trgovini z mešanim blagom Hans Toplak, Jursince pri Ptujju. 659

Učenec

močan in priden se proti mesečni plači in polni oskrbi takoj sprejme v umetnem in valčnem mlinu Štefan Lesnik, Fram (Frauheim). 658

Ameriko
od 346

Antwerpena

z 12.000 do 19.000 tons velikimi parniki z dvojnimi šrafbami

Red Star Line

Prvorazredni parniki.

Zmerne cene.

Izberna oskrba. Odpotovanje vsak teden v soboto v Novi York, vsakih 14 dni v četrtek v Boston, Poizvedbe pri: Red Star Line, Antwerpen, Dnna IV. Wiedenergrütel 20, Julius Popper, Innsbruck, Südbahnstrasse 2, Franz Deleno, Ljubljana, kolodvorska ulica 41, Leopold Frankl, Gradec, Joanneumring 16

Gospodar ali šafe r

išče službo, razume vsa vinogradniška dela. Nov nasad s 3 delavskimi močmi. Vstop takoj. — Natančnejši naslov pove uprava tega lista. 668

Viničar

670

priden, ki se dobro razume v ameriških nasadih, se pod ugodnimi pogoji do 1. novembra t. l. sprejme. Kje? pove uprava tega lista.

Wasserdichte Wagenplachen

Vododržne vozne plahte

K 20— 3 m K 25— 3 1/2 m K 30— 4 m dolge

Wasserdichte Pferddecke — Vododržne konjske odeje
rjavje 1-90 m dolge po 10, 12, 15 kron, priporočata

Slawitsch in Heller v Ptujju

trgovina z blagom.

243

Karl Kasper

trgovina z mešanim blagom in zaloga smodnika

PTUJ

priporočata svoje bogato zalogo

857

špecerijskega blaga,

zukevih polen za kurjavo, nadalje smodnika za lov in razstrelbe, cindžnoro, dinamit ter predmete municije za lov kakor patrone, kapseljne, šrot itd., nadalje glavno svojo zalogo v umetnem gnoju za travnike, njive in vinograde i. s. Tomažovo moko, kajnit, kalijevo sol itd. po najnižjih cenah.

Mestna posredovalnica
(Wohnung- und Dienstvermittlung)

službe, učence, stanovanja in posestva
v Ptujju

izvršuje

vse vrste posredovanja najhitreje.
Vprašanja in pojasnila v mestni stražnici (retovč).

Otročji vozički

za 12, 14, 16, 18, 20 K
in tudi finejše sorte v velikem izboru se dobiva v veliki trgovini
Johann Koss
CELJE

na kolodvorskem prostoru.
(Zahtevajte cenik). 226

Peter Kostič-a naslednik Celje
na glavnem trgu zraven apoteke

priporočata svoje zalogo: Otročjih igrač, raznih vrst usnatoga blaga kakor kofre, tačke za šole, za nakupovanje in za donar, toaletne reči, pisalne in kadilne predmete. Razne stvari iz jekla npr. bestek, žilo, nože za žep in prave Solinger britve itd. Blago iz celuloide in roga, kako tudi pletarsko blago npr. korbo za potovanje vseh vrst. Razne blage iz stekla in porcelana, talarje, piskre, sklado, flaše, glaze in druge v to stroko spadajoče reči. Bazarni oddelček že od 20 vin. naprej. Posebno lepe reči pa za 80 do K 1-20.

Užigalice!

Zahtevajte v vseh trgovinah, gostilnah, kavarnah, vpeljajte v vsaki hiši izvrstne „Štajerčeve“ užigalice. V velikem se jih naroči naravnost pri „Länderbank“, Dunaj l., drugače pa pri glavni zalogi BRATA SLAWITSCH, PTUJ, in vseh drugih zalogah.

Oklic.

Prosimo najvljudneje vse svoje cenjene odjemalce v njih lastnem interesu, da svojo eventualno potrebo na

Lysoform

desinfekcijskem sredstvu nam ako mogoče takoj naznanijo, ker se naročila po vrsti urnosti in ker se razumljivo po tem priznava izbornem desinfekcijskem sredstvu mnogo povprašuje. Pri naročilih, ki so določena za bolnice ali

za Rdeči +

prosimo gospode lekarnarje in drožiste, priložiti tozadevno uradno potrdilo, ker s to lahko pospešimo železniško ekspedicijo. Vsled spremenjenih denarnih razmer kupujemo zdaj

Lysoform

le proti gotovemu plačilu ali povzetju, upamo pa, da ta odredba ne bode dolgo trpela. — Mi imamo na Dunaju večje zaloge. — Ekspedicija je nemotena.

Lysoform tvornice Ujpest

Dr. Keleti & Murányi, kemična fabrika.

Šolski začetek v Ptujju.

Šolsko leto 1914/15 prične

dne 16. septembra 1914.

Vpisovanje novo vstopivših otrok zgodi se v sredo, dne 16. septembra od 8. do 10 ure dopoldne

v tozadevnih pisarnah šolskih vodstev.

V četrtek, dne 17. septembra vršijo se sprejemne izkušnje.

V petek, dne 18. septembra vrši se šolska Božja služba.

V soboto, dne 19. septembra prične ob 8. uri zjutraj redni poduk.

Šolarji, ki stanujejo izven mestnega okrožja, morajo pred vpisovanjem v mestnem uradu 20 kron kot donese k podučnim sredstvom plačati in tozadevno potrdilo šolskemu vodstvu pri vpisovanju predložiti.

Župan:

Jos. Ornig l. r.

667

Gospodarstvo

blizu Maribora z okroglo 6 orali i. s. 1 3/4 orala gozda, deloma za podirati, ostalo polja, travniki in sadonosnik, stanovalna hiša s »falcziplom« krita, novo urejena, dve sobi in kuhinja ter predhiša, gospodarsko poslopje: velbani hlev za govedo, mlatilnica, svinjak, se zaradi starosti lastnika za 13.000 K proti polovičnem naplačku prodaja. Več pove iz prijaznosti gospod Gusell, Pobrežje pri Mariboru. 662

Warletz & Pečnik

trgovina z lesom Brežice na Savi največja zaloga vseh vrsti dolgega, okroglega in rezanega lesa po najcenejših cenah. Skladišča tik Save. 238

Občinska HRANILNICA (šparkasa) v Ormožu.

Ustanovljena leta 1879. Konto poštna hranilnice št. 32.036.

Jemlje vsak dan hranilne vloge, izposojuje domače hranilne pušice ali štedilnice (Heimsparkassen), dovoljuje posojila na zemljišča, poslopja, menice in vrednostne papirje in daje vsak dopoldan radovoljno in brezplačno pojasnila v vseh zadevah, ki se tičejo hranilnice.

Rentni davek plačuje hranilnica sama. Za vloge te šparkase jamči razven rezervnega sklada mestna občina ormoška z vsem svojim premoženjem. Hranilnica (šparkasa) je podvržena državnemu nadzorstvu in državnim revizijam, torej za vloge najzanesljivejši in najvarnejši denarni zavod.

RAVNATELJSTVO.

Agente, zastopnike!

išče se povsod! Veliki „šlager“ o vojnem času! Se prodaja jako lahko. Veliki sigurni zaslužek. Več se izve pod naslovom

A. Weinberger, Wien 2.

KARL RENGOLD „Aumühle“ (preje mlin g. F. C. Schwab) v Ptuj

kupuje vsako množino pšenice in rži; plačam za jako lepo pšenico 28 do 29 K za 100 kg, za rž K 20 — do 22 —.

Meščanska parna žaga.

Na novem lentnem trgu (Landplatz) v Ptuj z raven klalnica in plinarske hiše postavljena je parna žaga vsakomur v porabo.

Vsakomur se les hlodi itd., ter po sahtevi takej razkaga. Vsa kda pa sme tudi sam oblati, vrtati, spahati i. t. d.

Mladenci, zmožni nemščine in slovenščine, ki iščejo učne prostore, tako pri rokodelskih mojstrih (obrtnikih), kakor pri trgovcih, oglašijo naj se pri sledečih načelnikih podružnic „Deutscher Lehrherrenbund“: 1145 za Ptuj pri g. Konrad Nekola; za Maribor pri g. Ernst Eylert; za Celje pri g. Karl Mörtl; za Ormož pri g. Stefan Brodar.

Ljudska kopelj mestnega kopališča v Ptuj.

Čas za kopanje: ob delavnikih od 12. ure do 2. ure popoldne (blagajna je od

12. do 1. ure zaprta); ob nedeljah in praznikih od 11. do 12. ure dopoldne.

1. kopelj z vročim zrakom, paro ali „Brausebad“ z rjuho K — 70

Hranilnica (Sparkassa) vlad. državnega mesta Ptuj

Vstanovljena
leta
1862.

Čekovnemu računu št. 808051 pri c. kr. poštno - hranilničnem uradu.

Mestni denarni zavod.

priporoča se glede vsakega med hranilnične zadeve spadajočega posredovanja, istotako tudi za posredovanje vsakršnega posla z avst. ogersko banko. Strankam se med uradnimi urami radovoljno in brezplačno vsaka zadeva pojasni in po vsem vstreže.

Občanje
z avst. ogersko
banko.

Ravnateljstvo.

Vstanovljena
leta
1862.

Giro-konto pri podružnici avst. ogerske banke v Gradcu.

Uradne ure za poslovanje s strankami ob delavnikih od 8—12 ure.

Posebno priporočamo **veliko trgovino Johann Koss, Celje** na koledvorskem prostoru zaradi njene solidnosti, nizkih cen in velikega izbira, kjer se s samo dobrim blagom postreže; tam se vse dobi, kar kmet le potrebuje, naj si bode **manufakturno blago, gotovih oblek za moške, ženske in otroke, klobuke, čevlje, sploh obutalo, štrikane in šifonaste srajce, kravate, otročje vozičke, nagrobne vence in trakove, z eno besedo vse**

RAZGLAS.

Šparkasa mestne občine Celje naznanja, da je določena obrestna mera za hranilne vloge i znanprej s

4 ¹/₂ 0/0

Obrestovanje vlog se zgodi od prvega delavnika in neha z delavnikom pred dnevom dviganja.

Rentni davek plača, kakor doslej, zavod samo iz lastnih sredstev.

Zunanjim vložnikom se daje na željo šeke poštna hranilnice brezplačno na razpolago.

Hranilne vložne knjižice lastnega zavoda se brezplačno shrani.

Šparkasa mestne občine Celje.